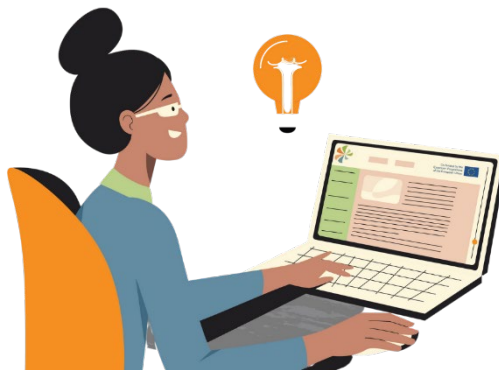

ENTRE**COMP**EDU

Модул 3: Проценка

Научете повеќе 3.1 Како да се
развијат вештини во можностите
за забележување

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

EntreCompEdu is co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union. The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Содржина

Научете повеќе 3.1

Како да се развијат вештини за забележување можности (набљудување) 3

Практични стратегии за промовирање на вештини за набљудување (можности за забележување) 6

Како да се развијат вештини за забележување можности (набљудување)

Леонардо да Винчи верувал дека за да ја разберете природата на проблемот, треба да го реструктурирате за да го разгледате на различни начини. Тој ја нарекол оваа стратегија за размислување *saper vedere* или „знаење за како да се гледа“.¹ За жал ние како луѓе, имаме тенденција да го видиме она што сакаме да го видиме.

Да Винчи ја забележал додадената вредност на она што се гледа - да се скицира. Чинот на скицирање може да помогне да се фокусира умот. Еван Мекинтош препорачува употреба на вежбата „скицирање“ како средство за поттикнување на студентите да забележат детали. Тој го наведува примерот на училиште што сакало да го редизајнира својот објект и ги испратило студентите наоколу со листови за скици. Студентите создале подобри идејни решенија за разлика од архитектите кои едноставно прошетале наоколу. На пример, тие забележале дека некои шкафчиња за студенти биле направени да изгледаат затворено, но всушност не им пречеле и да останат отворени. Тие,

¹Michalko, M. (2001) *Напукнување на креативноста*, печат со десет брзини, стр.19.

исто така, забележале дека капаците на отворените лаптопи го нарушувале контактот во очите со студентите.²

Genbutsu со возење претходен модел низ сите 50 американски држави, како и Канада и Мексико.³ Ова му овозможило на Јокоја да изгради знаење за тоа како автомобилот ќе треба да се прилагоди на различниот терен. Но, тоа биле мали детали за дизајнерот што резултирале со успех на автомобилот. Во Јапонија луѓето ретко јаделе храна во своите автомобили, додека во Северна Америка се случувало токму спротивното. И така, Јокоја дизајнирал 14 држачи за чаши и фиока за да издржи Биг Мек и помфрит во моделот Сиена - 2004 година, кој се покажал како најпродаван. Genchi Genbutsu е ментална вежба како физички чин. Станува збор за начин на размислување проследен со силна емпатија и обид да се земе предвид гледиштето на другиот.

Бавно гледање

Шари Тишман (2018), во нејзината книга „Бавно гледање“, анализираше интересен случај за забавување на начинот на кој ние гледаме во ера кога скенираме работи на неефективен начин, преземајќи какви било информации што се лесно достапни. Бавното, намерно и внимателно гледање е вештина што може да се научи. На пример, може да им покажете на студентите слика или предмет и да побарате од нив да наведат сè што гледаат. Додека е невозможно да се види „сè, насекаде“, во објективна смисла, добрите набљудувачи се обидуваат да забележат што е можно повеќе детали.

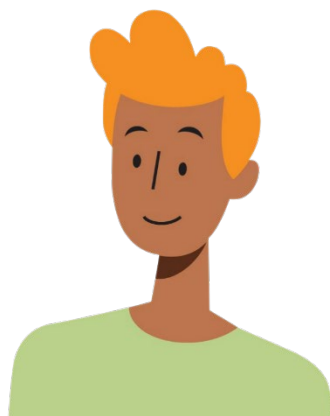
² McIntosh, E. (2015) *Како да се дојде до одлични идеи и всушност да се направат да се случат*, NoTosh Publishing, стр.88.

³ https://www.slideshare.net/emiliano_soldi/bridging-the-gap-how-to-empathize-with-businessand-in-the-meanwhile-create-the-right-products

Ангажирањето студенти во „Бавно гледање“ е споредливо со тоа да ја ставите вашата училница во процес на мирување. На пример, во контекст на часови по уметност, тоа е процес на анализирање на детали за поединечна слика или уметнички објект детално со вашите студенти. Интересно е што едукаторите кои користат бавно гледање во уметнички галерии и музеи не споделуваат со студентите многу информации за сликите или предметите. Студентите се насочени од насловот на сликата да се фокусираат на елементите на пр. боја, амбиент, скала..

Вежбајќи вештини за набљудување во голем број контексти на наставните програми, студентите се подобро подготвени да ги забележат можностите за претприемништво. Од друга страна, претприемачите треба брзо да ги обработуваат информациите, но треба и точно да ги следат. Психолозите зборуваат за потребата од „брз“ и „бавен“ ум – првиот се карактеризира со брзи, интуитивни, автоматски пресуди, а вторите намерно, внимателно размислување. Учењето да набљудувате е различно од обичниот обид за гледање и би гледале работи што инаку би можеле лесно да ги пропуштите.

Практични стратегии за промовирање на вештини за набљудување (можности за забележување)

- Подредете ги учениците во групи со назначен писар. Презентирајте слика или предмет на учениците и замолете ги групите да произведат најмногу 10 збора што опишуваат што гледаат за 1 минута. Споредете ги набљудувањата на секоја група. Дали некој пропушти нешто? Повторете ја задачата уште една минута.
- Замолете ги учениците да водат списание или дневник – многу големи пронаоѓачи во минатото го практикувале тоа.
- Користете See Think Wonder и други рутини на размислување
- Користете PowerPoint за да копирате и залепите различни делови од слика како сложувалка. Покажете едно парче одеднаш и поканете ги студентите да коментираат. Постепено градете дискусија – дали се смениле ставовите за сликата? Алтернативната идеја е да се скрати слика и да се дистрибуира различно парче во друга група. Секоја група потоа дискутира и им опишува на другите што гледаат.
- „Скокнете на слика“. Поканете ги учениците да „скокнат на слика“ и да ја разгледаат одвнатре-нанадвор. Поточно нека ги одговорат следните прашања: Што слушаат? Мирисаат? Чувствуваат?
- Замолете ги учениците да „шпионираат“ во безбедно опкружување (на пр. игралиште). Во расказот на Едгар Алан По “Човекот на толпата”, безимениот наратор на По ги забележувал манирите на сите кои поминувале пред некое кафе каде што тој седел сам. Во еден пример, тој гледа дека увото на човекот малку се држи на надвор и утврдува дека мора да биде некој вид службеник, бидејќи увото му било испакнато од чување пенкало со години.

